

14.03.2018

POLIISIN TOIMIVALTUUDET LENNOKKEIHIN JA MIEHITTÄMÄTTÖMIIN ILMA-ALUKSIIN, ALUKSIIN SEKÄ KULKUNEUVOIHIIN PUUTTUMISEEN JA NIIDEN HYÖDYNTÄMISEEN

Asettaminen	Sisäministeriö on tänään asettanut säädöshankkeen, jonka tarkoituksena on varmistaa poliisille tarvittavat toimivaltuudet puuttua lennokkeihin, miehittämättömiin ilma-aluksiin, aluksiin sekä kulkuneuvoihin ja tarkistaa, ovatko poliisin toimivaltuudet käyttää niitä ajan tasalla.
Toimikausi	Hankkeen toimikausi on 14.3.2018–31.12.2018.
Tausta	<p>Teknologian kehittyessä lennokkeja, miehittämättömiä ilma-aluksia ja muita miehittämättömiä kulkuneuvoja ja aluksia käytetään yhä enemmän harrastuksessa, elinkeinotoiminnassa ja myös viranomaistoiminnassa. Lennokit voivat aiheuttaa vaaraa esimerkiksi käyttönsä tai ominaisuuksiensa vuoksi ympäristölle ja ihmisille.</p> <p>Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa todetaan, että Suomen turvallisuusympäristön muutos ja uudet uhat edellyttävät koko yhteiskunnalta uudenlaista valmiutta ja varautumista. Tämä koskee erityisesti uusien ja laaja-alaisten uhkien kuten hybridivaikuttamisen torjuntaa.</p> <p>Poliisin toimivaltuudet lennokkeihin ja miehittämättömiin ilma-aluksiin puuttumiseen ovat puutteelliset. Toimivaltuudet puuttuvat esimerkiksi tilanteessa, jossa miehittämätön ilma-alus on varustettu kuvaamiseen tarkoitetuilla välineillä ja sillä syyllistytään laittomaan tiedusteluun tai yksityiselämän suojaan puuttuvaan salakuvaukseen. Poliisin toimivaltuudet myös esimerkiksi sen selvittämiseen, muodostaako ilma-alus uhkan hengelle ja terveydelle tai syyllistytäänkö sillä johonkin edellä mainittuun rikokseen, ovat puutteelliset.</p> <p>Hallitus on 25.1.2018 antanut eduskunnalle esityksen liittyen Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin puuttua hybridiuhkiin. Esitys sisältää ehdotuksen, jonka mukaan rajavartiomiehelle säädettäisiin oikeus puuttua miehittämättömän ilma-aluksen ja lennokin lennätykseen tarvittaessa voimakeinoja käyttäen. Ehdotettujen lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian. Puolustusministeriö on valmistellut mietinnön miehittämätöntä ilmailua ja lennokkitoimintaa koskevan lainsäädännön kehittämisestä turvallisuuden näkökulmasta, jonka lausuntokierros päättyi 31.1.2018. Mietintö sisältää ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi, jotka ovat tarpeen miehittämättömään ilmailuun ja lennokkien toimintaan puuttumiseksi puolustushallinnon alalla.</p> <p>Poliisin toimivaltuudet esimerkiksi miehittämättömien ilma-alusten, alusten tai kulkuneuvojen käyttämisestä tekniseen valvontaan, tekniseen katseluun, suunnitelmalliseen tarkkailuun, rikospaikkatutkintaan tai rikospaikan eristämiseen arvioidaan ja laaditaan tarvittaessa ehdotus hallituksen esitykseksi toimivaltuuksien täydentämisestä.</p>
Tavoitteet	Tavoitteena on valmistella tarvittavat säännösehdotukset koskien poliisin toimivaltuuksia lennokkien, miehittämättömien ilma-aluksien, aluksien sekä kulkuneuvojen kulkuun puuttumiseksi sekä niiden hyödyntämiseksi poliisin omassa toiminnassa.

14.03.2018

Tehtäväkuvaus Tehtävänä on selvittää ja varmistaa poliisin toimivaltuudet puuttua lennokkeihin, miehittämättömiin ilma-aluksiin, aluksiin sekä kulkuneuvoihin ja mahdollisuudet käyttää niitä poliisin toiminnassa. Esitys laaditaan hallituksen esityksen muotoon.

Organisointi Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii erityisasiantuntija Elina Rantakokko ja säädösvalmisteluavustajana Sari Mustila.

Hanketta varten perustettavan työryhmän puheenjohtajana toimii lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen sisäministeriön poliisiosastolta. Työryhmän jäseninä sisäministeriön poliisiosastolta ovat neuvotteleva virkamies Heli Heikkola ja poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen. Poliisihallituksen edustajana toimii ylikomisario Sami Hätönen, suojelupoliisin edustajana ylitarkastaja Jukka Koskinen, oikeusministeriön edustajana lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, puolustusministeriön edustajana hallitussihteeri Teija Pellikainen, Rajavartiolaitoksen esikunnan edustajana rajavalvonta- ja valmiusyksikön päällikkö eversti Jarkko Alén ja varajäsenenä rajavartioylitarkastaja Anne Ihanus ja liikenne- ja viestintäministeriön edustajana neuvotteleva virkamies Jenni Rantio. Hankkeessa kuullaan tarvittaessa muita asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Hankkeen osalta laaditaan erillinen viestintäsunnitelma.

Työryhmän kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaisen vaatimuksen siitä, että jäseninä on kumpaakin sukupuolta vähintään 40 %.

Kustannukset ja rahoitus Kukin organisaatio maksaa asiantuntijoiden matka- ym. kulut. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan momentilta 26.01.01. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan toiminto-seurantakohteelle 2000 520 100.

Ministeri

Kai Mykkänen

Osastopäällikkö

Risto Lammi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 14.03.2018 klo 17:31. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Kansliapäällikön sijainen Esko Koskinen
Erityisavustaja Tuomas Rautanen
Erityisavustaja Titta Andersson-Bohren
Sisäministeriö viestintä
Sisäministeriö/poliisiosasto yksiköt
Sisäministeriö/hallinto- ja kehittämisosasto
Poliisihallitus